

Bedre veje til en ungdomsuddannelse i Varde Kommune

1. Målsætning for alle unge om uddannelse og/eller arbejde

Det er for Varde Kommune vigtigt, at så mange unge som muligt optages og gennemfører en ungdomsuddannelse og dermed bidrager til fællesskabet. Det er vigtigt, at unge vælger de uddannelser, som i forhold til den unges interesser og evner peger mod stabile fremtidige beskæftigelsesmuligheder. For mange unge vil en erhvervsuddannelse være et godt valg fremfor uddannelse med mere teoretisk sigte.

Med erhvervsuddannelsesreformen 2015 er der stillet optagelseskrav til alle ungdomsuddannelser i Danmark – der er således krav om faglig, personlig og social uddannelsesparathed. Bedre veje til en ungdomsuddannelse i Varde Kommune sigter mod at motivere unge for at udvikle uddannelsesparathed og kvalificere til optagelse på en ungdomsuddannelse. For mange unge vil det være vigtigt at sætte fokus på erhvervsuddannelsernes brancheområder og at fremme disse unge til at fremvise skolemæssige resultater, som åbner op for optagelse på en erhvervsuddannelse. Erhvervsuddannelsernes brancheområder er: •Omsorg, sundhed og pædagogik •Kontor, handel og forretningsservice •Fødevarer, jordbrug og oplevelser •Teknologi, byggeri og transport.

Bedre veje til en ungdomsuddannelse i Varde sigter mod at så mange unge som muligt udvikler uddannelsesparathed, men ikke alle unge har udsigt til at udvikle uddannelsesparathed uagtet at der i skole og vejledningssammenhæng pågår en omfattende indsats. For unge, som ikke opnår uddannelsesparathed til erhvervsuddannelser vil erhvervsguideordningen kunne skabe motivation for praktisk arbejde og fremtidig kvalifikation gennem arbejdsmarkedsuddannelser.

Den overvejende del af en elevårgang forventes at udvikle uddannelsesparathed til enhver ungdomsuddannelse bedre veje til en ungdomsuddannelse sigter mod at vejlede denne gruppe til at vælge en ungdomsuddannelse, som både matcher egne evner, interesser og fremtidige gode beskæftigelsesmuligheder

Den mindre del af en elevårgang forventes at have vanskeligheder i forhold til opnåelse af uddannelsesparathed både i forhold til specifikke ungdomsuddannelser og generelt til ungdomsuddannelse. Der kan være forskellige årsager til manglende uddannelsesparathed, som f.eks. manglende opnåelse af fagligt niveau i folkeskolens undervisningsfag, særligt dansk og matematik eller psykiske/personlige hindringer i udvise den arbejdsform, som er nødvendig for optagelse på en ungdomsuddannelse.

Bedre veje til en ungdomsuddannelse sigter mod, at

- Unge vælger og optages på ungdomsuddannelser, som åbner personlige og arbejdsmarkedsrelaterede muligheder
- Unge motiveres i særlig grad for at vælge erhvervsrettede ungdomsuddannelser
- Unge, som ikke umiddelbart opnår uddannelsesparathed, fremmes til at blive uddannelsesparate
- Unge, som måtte opnå uddannelsesparathed opnår praktiske kompetencer, som sikrer tilknytning til arbejdsmarkedet og voksenuddannelsessystemet, herunder med særlig vægt på AMU kurser

Det er et mål for bedre veje til en ungdomsuddannelse i Varde Kommune, at 100% af enhver ungdomsårgang optages og gennemfører en erhvervsuddannelse eller får beskæftigelsesmæssige kompetencer. Det er et mål, at alle i den andel af en ungdomsårgang, som ikke kan optages på en

erhvervsuddannelse opnår forudsætninger for praktisk arbejde og AMU kompetenceudvikling, for unge udviklingshæmmede så høj grad af beskæftigelse i den almindelige offentlige rum som muligt.

For unges valg af ungdomsuddannelse er det et mål, at hæve en ungdomsårgangs overgangsfrekvens til erhvervsuddannelser, således at 30 % af 9./10. klasses afgangselever 2020 umiddelbart efter folkeskolens afslutning vælger og optages på en erhvervsuddannelse. Det er et mål at overgangsfrekvensen herefter stiger til i 2025, at 35 % af 9./10.klasses afgangselever umiddelbart efter folkeskolens afslutning vælger en erhvervsuddannelse.

2. Nødvendigt paradigmeskift i uddannelses- og beskæftigelsestankgangen

Med folkeskolereformen af 2014 skete der en paradigmeskift i folkeskolen, hvor alle skoler forpligtedes til inden for den åbne skole at indgå samarbejde med det omliggende samfund, herunder erhvervslivet.

Skolerne fik herudover mulighed for at udvikle lokale valgfag f.eks. med erhvervsrelevante sigte.

Vejledningsreformen af xx og erhvervsuddannelsesreformen stillede krav til unge om opnåelse af faglige, personlige og sociale kompetencer i forhold til optagelse. Disse tiltag har alle sigtet mod i højere grad at målrette unges i forhold til at opfylde højere kompetencekrav og i højere grad forholde sig til de fremtidige beskæftigelsesmuligheder, som den unge egne valg måtte åbne. Muligheder og krav på arbejdsmarkedet er således blevet et tydeligere formål i folkeskoleloven end den tidligere primære fokusering af almindelige formål.

For arbejdsmarkedspolitikken indebærer paradigmeskiftet, at formel uddannelse ikke nødvendigvis er en forudsætning for beskæftigelse

Dette paradigmeskift har i Varde Kommune affødt en række særlige initiativer rettet mod ungdomsuddannelses og øget erhvervs- og arbejdsmarkedssigte. F.eks. obligatorisk praktik, udvidet brobygning, særligt erhvervstilbud, EUD10, erhvervsrettet projektarbejde, erhvervsplaymaker aktiviteter og øget samarbejde med erhvervsuddannelsesinstitutioner.

Der er dog fortsat mange unge i Varde Kommune, som er usikre på det rigtige uddannelsesvalg, som ikke opnår uddannelsesparathed eller som ikke opnår kompetencer, som åbner op for praktisk beskæftigelse. Dette er ikke et forhold, som i særlig grad er typisk for Varde, den af undervisningsministeriet nedsatte ekspertgruppe har foråret 2017 udsendt en rapport, som giver anbefalinger til kommunerne i forhold til at udvikle en sammenhængende og helhedsorienteret indsats for unges overgang til ungdomsuddannelse.

Ekspertgruppens tager udgangspunkt i efterstående grundsyn, hvor uddannelsessynet er udvidet til at omfatte læring såvel i skolesammenhænge som i praktiske erhvervsammenhænge:

1. **Vi vil noget med de unge** – samfundet skal insistere på alle unges inddragelse og medvirken i samfundslivet. Samfundet skal have høje ambitioner for de unge, hvilket kræver, at der skal være mål og relevante veje for alle

2. **Uddannelsessyn** – uddannelse er stadig vejen frem for langt de fleste unge, men uddannelse er ikke et mål i sig selv, og uddannelse kan finde sted både i en uddannelsesinstitution, på en virksomhed og i en kombination af disse

3. **Arbejdssyn** – beskæftigelse er en ønskværdig vej til uddannelse og medvirker til personlig udvikling, dannelse, motivation, selvforsørgelse og afklaring om uddannelse

4. **Ungesyn** – de unge skal have mulighed for at indgå i fællesskaber, de skal inddrages og lyttes til og de skal gives et ansvar

5. **Professionalisme** – professionel praksis skal danne grundlag for de unges udvikling

3. Ekspertgruppens anbefalinger

Ekspertgruppens anbefalinger sigter overordnet mod, at kommunerne sikrer, at den unge i forhold til overgangen fra skole til ungdomsuddannelse og/eller arbejdsmarked oplever en samlet indsats, hvor det i den enkelte kommune er entydigt klart, hvem der har ansvaret for en sammenhængende indsats og resultat i forhold til overgang til ungdomsuddannelse og/eller arbejdsmarked.

I Varde Kommune er indsatsen for nuværende opdelt på følgende ansvarlige:

- Skoleafdelingen (folkeskolerne) (obligatorisk praktik, erhvervsrettede valgfag, længerevarende praktik, undervisning i faget job og uddannelse, tematisering af erhvervs/uddannelsesmæssige emner, den åbne skole, samarbejde med UU, virksomheder, PRO Varde, medvirken i uddannelsesparathedsvurdering, ansvar for opfyldelse af folkeskolens faglige, personlige og sociale mål)
- UU (Jobcenteret), kollektiv vejledning, individuel vejledning af ikke uddannelsesparate, brobygning, praktikaftaler inden for undervisningen, uddannelsesparathedserklæringen, vejledning og uddannelsestilbud til unge, som har opfyldt undervisningspligten og ikke er i aktivitet/uddannelse

Ekspertgruppens anbefalinger sigter herudover overordnet mod, at de forberedende tilbud til unge, som ikke er i ungdomsuddannelse bør udvikles i et entydigt system med en selvstændig institution med ansvar for forberedende uddannelse

I Varde kommune er indsatsen for unge, som ikke er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse delt op i følgende aktivitetstyper:

- Forberedende kursusforløb på produktionsskolen (Jobcenter)
- Forberedende kursusforløb på erhvervsskoler
- Forberedende kursusforløb i Jobcenterregi

For ovenstående gælder, at der er tale om indholdsmæssigt meget forskellige tilbud

4. Fremtidige indsatsområder for Bedre veje til en ungdomsuddannelse i Varde Kommune

For de fremtidige indsatsområder gælder, at de i Varde Kommune organisatorisk er placeret i forskellige udvalgsområder. Efterstående indsatsområder indebærer derfor en tværgående drøftelse mellem Udvalget for Børn og Undervisning og Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Styrk den tidlige indsats i folkeskolens 8., 9. og 10. klasse

Styrk indsatsen i udskolingen med et praksisnært karrierelæringsperspektiv

styrk brugen af intensive læringsforløb, hvis forsøg dermed viser gode resultater

Udred omfanget af frafald og fravær og sæt systematisk ind imod dette

Tag de nødvendige skridt for at komme negative konsekvenser af ordblindhed til livs

Effektevaluer indsatser mod frafald

Udbred erhvervsindhold, brobygning, praktik, erhvervsrettet projektarbejde og erhvervaktiviteter i 8. og 9. klasse, herunder evt særlige erhvervsrettede linjer i 8. og 9. klasse

Giv EUD 10 fremme

En kommunal ungeindsats med ansvar for vejledning og uddannelsesplan

Koordinér de funktioner, der varetages af jobcentre og UU over for mål-gruppen i en samlet indsats og giv sikkerhed for at vejledning har en såvel uddannelsesmæssig som arbejdsmæssig karakter

Viderefør Uddannelsesplanen og tilpas den til etableringen af den kommunale ungeindsats og den Forberedende Uddannelse

Giv sikkerhed for at vejledere har en aktuel erhvervsviden og et fungerende netværk til erhvervslivet

Skab sammenhæng mellem elevplan, uddannelsesplan og evt social handleplan

Giv sikkerhed for at vejledere har en aktuel uddannelsesviden og et fungerende netværk til uddannelsesinstitutioner

Etablér mulighed for et kort afsøgningsforløb på op til to uger for uafklarede unge, der kan gå forud for og danne grundlag for uddannelsesplanen.

Etablér en kommunal ungeindsats, hvor kompetencer og indsatser på tværs af lovgivning samles. Placér ansvar for den unges uddannelsesplan, afsøgningsforløb, erhvervsbro og virksomhedsmentorer heri, og integrer andre støttefunktioner såsom læsevejledning, SPS, SSP, mfl.

Gennemgående kontaktperson/mentor

Tildel én gennemgående kontaktperson for unge, der har særligt behov for støtte fra flere instanser, på vejen fra grundskolen til gennemført uddannelse eller beskæftigelse

Klart ansvar i overgange

Fastså et kædeansvar, så alle afgivende intuitioner følger frafaldstruede unge frem til næste tilbud

Giv mulighed for orienterende praktik og udveksling af elever

Forpligt institutionerne til lokalt at etablere faste og enkle procedurer for overgang/udveksling af elever

Skab mulighed for løbende overgang/fleksibelt optag i den Forberedende Uddannelse

Klarlæg juridiske rammer for, hvordan data kan udveksles smidigt ved skoleskift

Muliggør en bedre systemunderstøttelse af datadeling
Lav dækkende og tidstro elevregister

Ny Forberedende Uddannelse

Etablér en ny Forberedende Uddannelse

Den Forberedende Uddannelse skal: - tage udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, faglige niveau og potentiale - integrere nuværende tilbuds styrker og variation - sigte mod beskæftigelse, produktion og uddannelse - være fleksibel i sin opbygning
– bygge på progression med udprøvning - give tilhørsforhold til et hold - sigte mod at gøre den unge parat til uddannelse eller beskæftigelse

Den Forberedende uddannelse skal: - samordne regler og tilbud til målgruppen i en rammelov, der erstatter de hidtidige tilbud - bygges op med tre linjer - have en erhvervsbro for det virksomhedsrettede - samarbejde med det lokale foreningsliv - inkludere SPS og ordblindeundervisning - give mulighed for optagelse via kommunal anbefaling

Kombinationsforløb skal være en mulighed på alle moduler

Negative konsekvenser af ordblindhed skal modarbejdes systematisk

Udarbejd en forløbsplan for elevens forløb

Tag stilling til, hvilken relation nogle af de øvrige forberedende tilbud (STU, EGU, den kombinerede ungdomsuddannelse, mfl.) skal have i forhold til Forberedende Uddannelse.

Udbred eud10

Integrér positive erfaringer fra tilbud i regi af UU og jobcentre

5. Organisering, opgaveafgrænsning og samarbejde

Bedre veje til en ungdomsuddannelse i Varde Kommune indebærer for de foranstående indsatsområder, at der for skoleafdelingen og Jobcenter udarbejdes en detaljeret plan for, hvorledes de enkelte indsatsområder organiseres, hvilke opgaver har de enkelte partnere, hvorledes samarbejder de enkelte partnere, hvem har ansvaret for effekt opnåelse.

Denne nye organisering tager udgangspunkt i de politiske beslutninger, som de 2 udvalg måtte træffer. Der bør således nedsættes en arbejdsgruppe , som udarbejder den nærmere funktionsplan for indsatsen Bedre veje til en erhvervsuddannelse i Varde Kommune